

ВРХОВНИ СУД
РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ
Број: 118-0-Рев-08-000 044
Бања Лука, 09.12.2009. године

Врховни суд Републике Српске, у вијећу састављеном од судија Петра Бајића, као председника вијећа, Јанка Нинића и Драгослава Лукића, као чланова вијећа, у правној ствари тужиоца Н.Х. из С., ..., заступа га пуномоћник Р.Т., адвокат из В., Ул. ..., против туженог Х на Д. а. д. В., заступа га директор Д.К., а овога пуномоћник Б.Н. (запослен код туженог), ради накнаде изгубљене користи, одлучујући по ревизији тужиоца против пресуде Окружног суда у Источном Сарајеву бр. 014-0-Гж-06-000 595 од 22. 11. 2007. године , на сједници одржаној дана 09.12. 2009. године донио је

ПРЕСУДУ

Ревизија се одбија

Образложење

Првостепеном пресудом Основног суда у Вишеграду бр. 091-0-П-06-000 015 од 10.08.2006. године одбијен је тужбени захтјев тужиоца да му тужени на име накнаде изгубљене користи због некоришћења експроприсаних непокретности за период од 01.01.1990. до 31.12.2004. године исплати по 1.307,83 КМ годишње са законском затезном каматом на те износе почев од 01. 01. наредне године за протеклу годину, па до исплате и да му накнади трошкове поступка.

Другостепеном пресудом Окружног суда у Источном Сарајеву број 014-0-Гж-06-000 595 од 22.11.2007. године одбијена је жалба тужиоца против те првостепене пресуде, тако да је она у цјелини потврђена.

Благовременом и дозвољеном ревизијом тужилац оспорава законистост те другостепене пресуде због повреде одредаба парничног поступка и због погрешне примјене материјалног права, истичући: да је неспорна чињеница да су непокретности његове мајке, сада пок. Ђ.М., коју је наслиједио по рјешењу Општинског суда I у Сарајеву број О-2421/98 од 28.01.1999. године, експроприсане у корист туженог и да их он (тужени) посједује од 1989. године; да споразум о накнади за те непокретности код надлежног орагана управе није постигнут, тако да му је она одређена и исплаћена без камате тек по окончању

судског поступка 2005 године; да му није одређена ни накнада за изгубљену корист иако му она припада по одредбама члана 189. Закона о облигационим односима („Службени лист СФРЈ“, број 29/78, 39/85 57/89 и „Службени гласник Републике Српске“, број 17/93, 3/96, 39/03 и 74/04 – у даљем тексту: ЗОО); да у овом, парничном поступку суд одбија тужбени захтјев, јер да тужени „није самовољно узео тужиоачеве некретнине“, губећи из вида чињеницу да му тужени понуђени износ накнаде није исплатио, нити га положио у судски депозит у смислу одредаба члана 77. тада важећег Закона о експропријацији; да му предметно потраживање припада како по одредбама тога закона (који је важио у вријеме експропријације), тако и по одредбама сада важећег истоименог закона; да је нижестепеним пресудама повријеђено његово право на имовину из члана 1. Протокола 1. уз Европску конвенцију о људким правима, јер да судови губе из вида „да мора да постоји правичан однос између захтјева и интереса који се жели постићи из заштите основних права појединаца“. Предлаже да се побијана пресуда преиначи тако да се његов тужбени захтјев усвоји у цјелини уз накнаду трошкова поступка, или да се укине и предмет врати првостепеном суду на поновно суђење.

Одговор на ревизију није поднесен.

Размотривши ревизију и побијану пресуду по одредбама члана 241. Закона о парничном поступку („Службени гласник Републике Српске бр. 58/03, 85/03, 63/07 и 49/09- у даљем тексту: ЗПП), као и цјелокупне списе предметне правне ствари, овај суд је одлучио као у изреци ове пресуде из следећих разлога:

Из списка предмета призилази да су неспорне чињенице је експропријација непокретности правног предника тужиоца, сада пок. Ђ.М. (његове мајке), извршена рјешењем Завода за ... - Одсјека за ... општине Г. број 06/II-473-1-109/85 од 07.02.1989. године по тада важећем Закону о експропријацији („Службени лист СР БиХ бр. 10/89) и да је накнада за те непокретности одређена правоснажним рјешењем Основног суда у Вишеграду број Р-24/02 од 18.06.2003. године по одредбама у то вријеме важећег Закона о експропријацији („Службени гласник РС“ бр. 8/96, 9/96, 15/96). Неспорна је и чињеница да тим рјешењем тужиоцу није одређена накнада изгубљене користи од дана када су експроприсане непокретности предате у посјед туженом, па до дана доношења тога рјешења о накнаде, као и чињеница да тужени понуђени износ накнаде није исплатио преднику тужиоца, ни тужиоцу, нити га положио у депозит код суда.

Полазећи од тих чињеница, овај (ревизиони) суд цијени да су нижестепени судови правилно нашли да тужбени захтјев тужиоца није основан.

Наиме, накнада за експроприсане непокретности по рјешењу Основног суда у Вишеграду број Р-24/02 од 18.06.2003. године одређена је примјеном процесних одредаба тада важећег Закона о ванпарничном поступку („Службени лист СР БиХ“ бр.10/89), које се односе на одређивање накнаде за експроприсане непокретности (члан 146. до 153.). Поступак одређивања те накнаде вођен је по службеној дужности (члан.48.став1.). Материјалноправне одредбе, на којима је то рјешење

засновано, садржане су у тада важећем Закону о експропријацији („Службени гласник РС“ бр. 8/96, 9/96, и 15/96) – члан 40. до 54. Ако је тужилац сматрао да му је накнада погрешно утврђена тиме што није одређена и за изгубљену корист, преостала му је могућност да то рјешење оспорава одговарајућим правним средствима (жалбом, а евентуано и ревизијом). Међутим, он то није учинио, тако да је оно постало правоснажно, па отуда отпада правна могућност да се то потраживање накнадно остварује у парничном поступку.

Стоји чињеница да је одредбама члана 70. Закона о експропријацији, важећег у вријеме експропријације предметних непокретности, предвиђено да ранији власник има право и на накнаду изгубљене користи коју би остварио дотадашњим начином искоришћавања експроприсане непокретности за вријеме од дана предаје те непокретности у посјед кориснику експропријације, па до дана пријема у посјед непокретности дате у замјену или до истека рокова одређених тим законом за исплату односно депоновање понуђене новчане накнаде. Слична одредба садржана је и у члану 62. сада важећег истоименог закона („Службени гласник РС 112/06,37/07 и 110/08). Међутим, та накнада нема правни карактер накнаде штете у смислу одредаба члана 189.300, како то правилно налазе нижестепени судови , па је и то разлог да се она не остварује у парници.

Код таквог стања ствари, овај суд налази да не постоје разлози члана 240. став 1. тачка 1. и 2. ЗПП због којих је ревизија изјављена. Такође налази да у проведеном поступку није било недостатака који бе се односили на страначку способност и заступање странака у овом спору, па се отуда ревизија тужиоца одбија као неоснована на основу члана 248. ЗПП.

Предсједик вијећа
Петар Бајић

За тачност отправка овјерава
руководилац судске писарне
Амила Подрашчић